

چهارشنبه ۳ شهریور ۱۴۰۰
۱۶ محرم الحرام ۱۴۴۳ • ۲۵ آگوست ۲۰۲۱
شماره ۸۰۳۲۶۶ صفحه

متن میثاق نامه روزنامه‌نگاری در سایت روزنامه موجود است

اخبار

هنوز درباره ۱۱ سپتامبر سوال دارم

احترام به هوش مخاطب

اسپایک لی، می‌گوید هنوز درباره اینکه دقیقاً چه اتفاقی در روز یازدهم سپتامبر در آمریکا افتاد سوال‌هایی دارد.

این کارگردان نیویورکی که سریال مستند جدیدش با عنوان «کلون‌های زلزله نیویورک سیتی ۲/۱۱ ۲۰۰۱ – ۱۱/۹» به اکتشاف در تیره‌ترین روز شهر نیویورک می‌پردازد و امکان دسترسی به افرادی را که در آن دخیل بودند، ارایه می‌کند در مصاحبه‌ای جدید با نیویورک تایمز گفته که مردم نظر خود را درباره حمله تروریستی سال ۲۰۰۱ خواهند داشت و به نظر او مردم خودشان باید تصمیم بگیرند. لی درباره اینکه مستندش وقت زیادی را صرف این می‌کند که چطور و چرا برچها افتادند و مصاحبه‌های بسیاری با اعضای گروه تئوری توطئه «معماران و مهندسان ۹/۱۱ برای حقیقت» انجام می‌دهد، گفت که هنوز توضیح مسئولان او را متقاعد نکرده است.

وی یادآور شد: امیدوارم شاید میراث این مستند این باشد که کمتر یک جلسه درباره یازده سپتامبر برگزار کند. آن دمایی که برای ذوب کردن فولاد لازم بود آن موقع اتفاق نیفتاد و بعد نوحه‌ای که ساختمان شماره ۷ افتاد، وقتی آن را کنار سقوط ساختمان‌ها دیگر می‌گذارید که با مواد منفجره کنترل شده پایین می‌آیند، مانند این است که دارید به یک چیز نگاه می‌کنید. لی اضافه کرد: رویکرد من این است که اطلاعات را در یک فیلم قرار بدهم و اجازه بدهم مردم خودشان تصمیم بگیرند. من به هوش مخاطب احترام می‌گذارم. این مستند چهار بخشی است. داستان‌ها، خاطرات و بخش‌هایی را از بزرگ‌ترین چالش‌های نیویورک در قرن بیست‌ویکم کنار هم می‌گذارد، بیست‌ودوم آگوست (۳۱ مرداد) از اچ‌بی‌و اچ‌بی‌و مکس پخش شد.

لی برای ساختن این مستند بیش از ۲۰۰ مصاحبه با اعضای نیروهای اورژانس، سیاستمداران، خبرنگاران و خانواده و دوستان خودش انجام داد. از چهره‌های معروفی که مصاحبه کردند می‌توان از جان استوارت، رزی پرز، جفری رایت، جان تورتورو، چاک سومر، لیب دیلایو و اکساندرا اوکانزو-کورتز نام برد.

روایت زندگی فیلسوف عدالت زندگی علامه حکیمی مستندی می‌شود

تولید مستندی درباره زنده‌یاد علامه محمدرضا حکیمی در مرکز گسترش سینمایی مستند و تجربی آغاز شده است.

این مستند با نام «سرفه قناری و سگته کلمات» به کارگردانی محمود اسعدی، روایتی از زندگی، افکار و آثار این فیلسوف و دانشمند است. مرحله تحقیق و پژوهش این مستند به پایان رسیده و تصویربرداری که از یک سال و نیم پیش شروع شده است، ادامه دارد. زنده‌یاد علامه محمدرضا حکیمی (متولد ۱۳۱۴ در مشهد – ۳۱ مرداد ۱۴۰۰) فقیه و مجتهد شیعه، یکی از چهره‌های شاخص و نامدار حوزه فلسفه و دین بود. او را «فیلسوف عدالت» و «مرزبان توحید» می‌نامند. آثار علامه حکیمی از جمله «الهیات»، «علی» (ع) و «حسامه غدیر» و ... در حوزه دین و فلسفه شاخص و ماندگار هستند. «سرفه قناری و سگته کلمات» محصول مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی است.

مجدد شیخ انصاری استاد دانشگاه و پژوهشگر سینما

بیان کرد که انجام و توسعه مطالعات بومی سینمایی تجربه‌گرای ایران برای پیدا کردن زبان ویژه سینمایی کشورمان یک ضرورت است. به گزارش روابط عمومی انجمن سینمای جوانان ایران، جلسه پژوهش برخط سومین همایش مطالعات فیلم کوتاه تهران شب گذشته دوشنبه یکم شهریور در اینستاگرام معاونت فرهنگی و آموزش انجمن سینمای جوانان ایران برگزار شد. در این جلسه برخط رامتین شهبازی دبیر علمی نشست‌های برخط میزبان مجید شیخ انصاری پژوهشگر و مدرس سینما بود و این نوبت به موضوع «تحول زبان و تمهیدات بیانی در سینمای تجربه‌گرا» اختصاص یافت.

سینمای تجربی و تحولات آن بیان کرد: پیش از هر چیز باید بررسی کنیم که آیا می‌توانیم درباره تکنیک‌های

روزنامه فرهنگی، هنری، ورزشی، اجتماعی صبح کشور

صاحب امتیاز و مدیرمسئول:

غلامحسین شعبانی

نشانی: میدان انقلاب – خیابان جمنازاده‌شمالی

پلاک ۳۶۰ واحد ۵

گفتگوی ساتیار امامی؛

بارها به بهروز افخمی یا محمود گبرلو این نکته را گفته بودم که این برنامه مختص سینما است اما من مخاطب احساس نمی‌کنم که این یک فضای سینمایی است. قلابندی بد، پلان‌های بد، نواحی بد، دکور بد! این برنامه که دیگر باید سینمایی باشد و سلیقه داشته باشد. در حوزه مستند هم من نمی‌توانم به خودم نمره بدهم و این از لطف شما است اما معتقدم تصویر می‌تواند پایه اول کار باشد. در حوزه مستند خیلی کارهای خوب در سال‌های اخیر دیده‌ایم که جوانان کارهای درخشانی می‌کنند «شرح یک عکس» پیش آمد. آن فیلم را طی سه چهار ماه تا جشنواره «سینماحقیقت» همان سال ساختم. برای «روای بچه‌های آشور» اما عجله نداشتیم. از سال ۹۶ تا همین هفته پیش که کارهای نهایی آن را انجام دادیم حدود ۴، ۵ سال درگیر این فیلم بودم. هر سال هم با اتفاق جدید و آدم‌های تازه درباره این سؤزه مواجه می‌شدم.

یعنی این زمانی طولانی خودخواسته بود؟

بالاخره باید کار درمی‌آمد. من تا جایی همه شخصیت‌هایم مرد بودند، احساس کردم فضای جزیره مردانه شده و انگار فقط مردها درباره آن دغدغه دارند. همین شد که سراغ

خانم رحمانی رفتم. اول سراغ سیروس رفتم که در هلند زندگی می‌کرد. اسم زنش ایران بود و او را به آشوراده فرستاده بود تا برایش فیلم بگیرد. در شبکه‌های اجتماعی او را پیدا کردم و دیدم کانالی دارد پر از عکس‌های قدیمی. با او ارتباط گرفتم، گفت سال دیگر به ایران می‌آیم و یک دوره‌ی داریم که همه جمع می‌شویم. در آن ملاقات سیروس گفت من از زمان آب گرفتگی آشوراده هم فیلم دارم. هیجان‌زده شدم اما گفت فیلم‌ها هلند است. یکسال صبر کردم تا فیلم‌ها به دستم برسد. همه فیلم‌های خانوادگی‌اش را آورد. در آن فیلم‌ها مهران را پیدا کردم که شد

راوی دوم من. همه این فرایند بسیار زمان برد. **• همه چیز اما از همان تصاویر محرم آشوراده شروع شد.**
بله. من یک طرح سینمایی داشتم که چند سکانس آن در یک جزیره متروک اتفاق می‌افتاد. برای آن جزیره آشوراده را انتخاب کرده بودم که از بچگی می‌شناختم و هیچگاه هم دنبال آن نبودم که مستندی درباره‌اش بسازم. بر حسب اتفاق با دوستی صحبت می‌کردم که گفت برای داستانی باید اول فیلم‌نامه‌ات تصویب شود، بودجه تأمین شود و کلی کار دارد. قبل از داستانی برو و مستندش را بساز. همین دوستم به جلو هولم داد که دنبالش بروم و همین رفتم، ۴ سال طول کشید.

• در این مستند روایت‌گر غصب یک مکان و گلابه‌های ساکنانش هستی اما هیچ چالشی با آن‌های که گویی عامل این اتفاق بوده‌اند، نداری. سراغ هیچ مسئولی نرفته‌ای.
عمدا نرفتم. **• فکر نمی‌کنید مخاطب این مستند دنبال پاسخ این سوال است که چرا به این ساکنان اجازه داده نشده به خانه‌هایشان برگردند؟ گویی مشخص نیست این «آن‌ها» چه کسانی هستند.**
آن‌ها دیگر امروز کارهای نیستند. در مستند گفته می‌شود «دولت‌ها» و این یعنی همه دولت‌ها در این اتفاق و بی‌توجهی نسبت به این منطقه نقش داشته‌اند. من فقط دوربینم را به سمت جماعتی گرفتم که حرف‌شان را بزنند. اصلاً داوری هم نمی‌کنم. شاید در سینما مستند با تدوین و موسیقی درام ایجاد کنی اما اصل این مستند این است که با دوربین سراغ جماعتی رفتم که حرف داشتند.

• اما این سوال بزرگ باقی می‌ماند که مطابق با تعریف‌های مخاطبان هستند و وارد ساخت زبان و تمهیدات بیانی سینما می‌شوند و پیش فرض اول منی بر اینکه زبان و تمهیدات موجود بیانی در سینما نتیجه تجربیات طول تاریخ سینما هستند. اگر مورد اقبال واقع شوند وارد حیطه زبان کلاسیک سینما شده و اگر نه موضع تاریخی خود را حفظ کرده‌اند. بنابراین فیلمی که امروز ساخته می‌شود و طراوت و تازگی خود را دارد یا تجربه تجربه‌گر ما می‌آید می‌کند یا اگر برلمان عادی باشد به ساخت زبان و بیان مورد استفاده وارد شده است. شاید مشخص‌ترین آن استفاده از جامپ کات‌ها باشد که اولین بار یک فعالیت تجربه‌گرایانه در سینما بود اما اکنون استفاده از آن مرسوم‌تر است.

در ادامه شهبازی خواست تا زبان سینما دقیق‌تر تعریف شود و بیان کرد: زبان سینما بحث پرمناقشه‌ای از دهه ۱۹۲۰ به بعد بوده و با بحث‌های زبان شناسی ابتدا همنشینی داشته است و بعد از آن سینما را بیشتر امر

مجدد شیخ انصاری: سینمای تجربی تعریف‌گریز است

بیانی در سینمای تجربی فکر کنیم، به فرضیه‌سازی بپردازیم و نتایجی از بررسی سیر تاریخی آن بگیریم. در مقدمه باید بگویم که سینمای تجربه‌گرا موختن سینما به واسطه تجربه نیست. سینمای تجربه‌گرا تعریف‌گریز است. اما وقتی ویژگی تاریخی می‌یابد می‌توان درباره گذشته آن صحبت کرد.

شیخ انصاری با اشاره به قاعده‌مندی سینما توضیح داد: در واقع زبان سینما ناشی از چهار محدودیت است: بنابراین سینماگران تجربی تلاش کرده‌اند در برابر این محدودیت‌ها راهکارهایی را پیدا کنند. شبیه آنچه در فلسفه علم وجود دارد که ابتدا پارادایمی شکل می‌گیرد، بعد مشکلاتی ایجاد می‌شود و امکانات پاسخگوی آن نیست. حال اگر بخواهیم این چرخه در سینما اعمال کنیم این‌طور است که افرادی برای بیان مقصودی تلاش می‌کنند برخی از رمزا را در قالب مدیوم سینما به مخاطبان خود در مدل‌ها ارائه کنند. حال این مدل‌ها

پست الکترونیک:

info@emtiazdaily.ir

تلفن: ۶۶۵۹۱۸۰۹

آگهی دولتی: ۶۶۵۱۷۷۶۴ – آگهی شهرستان ها: ۶۶۶۵۰۰۹۹

لینوگرافی و چاپ: ریحان

www.emtiazdaily.ir

یک فنبان جای داغ

حجت الاسلام پناهیان:

هنرمندان از کاستی‌های سبک زندگی غربی فیلم بسازند

این کارشناس مذهبی جلوه نمایی سبک زندگی غربی‌ها در اذهان عمومی مردم را مانع درک کاستی‌ها و بن بست‌های آنان دانست و گفت:
اندوه و افسردگی حقیقت زندگی غربیان است.

هذههمین دوره سوگواری هنر و حماسه همزمان با دهه دوم محرم با موضوع «چرا ما در تبلیغات ضعیف هستیم؟» و با سخنرانی حجت الاسلام پناهیان در هیأت هنر برگزار می‌شود.

حجت‌الاسلام علیرضا پناهیان در دومین جلسه این هیأت، با اشاره به فرمایشات رهبر معظم انقلاب در خصوص تبلیغات دشمن علیه ما گفت: «امروز بیشترین تحرّک دشمنان ما علیه ما بیش از تحرّکات امنیتی و اقتصادی، تحرّکات تبلیغاتی و جنگ نرم و تبلیغات رسانه‌ای است.»

وی در ادامه فرمایشات رهبر معظم انقلاب عنوان کرد: «دشمنان برای اینکه بر افکار عمومی مردم مسلط شوند مبالغ هنگفت هزینه می‌کنند، کارهای بسیار انجام می‌دهند؛ فکرها‌ی بسیاری را در مجموعه‌های فکری برای این کار استخدام می‌کنند تا بتوانند با جنگ روانی، با تبلیغات گوناگون، افکار عمومی کشورها را از جمله بیشتر از همه امروز کشور ما را که هدف سو نیتِ قدرت‌های بزرگ است قبضه کنند و در اختیار بگیرند. وقتی افکار عمومی یک ملت در اختیار بیگانه قرار گرفت، حرکت آن ملت هم طبعاً طبق میل آن بیگانه پیش خواهد رفت. کار تبلیغاتی کار مهتی است؛ ما در این زمینه ضعف داریم. حالا بگذریم از آن آدم‌های غافل‌ی که از رسانه‌های داخلی هم به نفع دشمن استفاده می‌کنند. لکن درباره آن کسانی هم که قصد خیر در این زمینه دارند، ما کم‌کاری داریم. در زمینه کار تبلیغاتی و حرکت تبلیغاتی درست و تمهیدات رسانه‌ای باید قوی‌تر و هوشمندانه‌تر عمل بکنیم.»

حجت‌الاسلام پناهیان با اشاره به وضعیت امروز کشور، اظهار کرد: دشمنان بیست و چهار ساعته علیه کشور ما تحرک دارند که اگر نتوانند حتی شده کوچک‌ترین ضربه را بزنند و در این کار ذره‌ای کوتاه نمی‌آیند. رسانه ملی و خبرگزاری‌های انقلابی در تبلیغات هوشمندانه ضعف و کم‌کاری دارند

این کارشناس مذهبی با بیان اینکه همه این را شنیدم که بزرگ‌ترین تحریم‌های اقتصادی علیه ما صورت گرفته است، ابراز کرد: اما دشمنان بیشتر از تحریم‌های اقتصادی حملات رسانه‌ای و تبلیغات بر علیه ما دارند، نباید از کنار این حملات رهبر معظم انقلاب درباره تبلیغات رسانه‌ای دشمن ساده عبور کنیم.

وی با بیان اینکه اگر دشمنان افکار عمومی ملت را در اختیار بگیرند آن ملت طبق این بیگانه رفتار خواهند کرد، گفت: کار تبلیغات کار مهمی است که ما در این زمینه ضعف داریم. حوزه‌های علمیه، رسانه ملی و سایت‌های خبری جبهه انقلاب ضعف و کم‌کاری دارند. در زمینه کار تبلیغاتی درست باید قوی و هوشمندانه عمل کنیم. ما نباید بگذاریم فرمایشات رهبر انقلاب غربی بماند، جامعه باید این سخنان را بشنود.

حجت‌الاسلام پناهیان با اشاره به ارزیابی عملکرد تبلیغی دشمن، بیان کرد: قرآن کریم می‌فرماید ایلیس قسم‌خورده که انسان را گمراه کند، شیوه گمراه کردن او را هم گفته است که دنیا و هر آنچه در زمین است را برای انسان زینت می‌دهد که اسیر آن شده و بر اساس آن حرکت کند.

این کارشناس مذهبی ادامه داد: حیات دنیا برای کافران زینت داده شده است بر همین اساس مؤمنان را مسخره می‌کنند. امکان ندارد شما مؤمن باشید و مسخره نشوید چرا که مؤمنان بر اساس عقل عمل می‌کنند عاقلان عاقبت دور را می‌بینند اما احمق نزدیک را می‌بیند اگر گفته شود با آمریکا مذاکره نکنید به شما ضربه بیشتری می‌زند کسانی که عاقل نیستند شما را مسخره می‌کنند یا اگر گرفته شود روضه امام حسین (ع) وضعیت اقتصادی کشور را بهتر می‌کند باز هم مسخره می‌کنند.

وی با بیان اینکه سخن عاقلانه و فوق‌العاده هوشمندانه را برای افراد احمق مسخره کننده است، گفت: مؤمنان چون عاقل هستند ریشه‌ها و مقدمات بعیده را هم خوب می‌بینند، مؤمن از پیچیدگی‌های روابط عالم حرف می‌زند اما آنان که نمی‌فهمند این امر را مسخره می‌کنند. هر چه علم پیشرفت کند این تمسخرها کمتر می‌شود.

حجت‌الاسلام پناهیان با بیان اینکه مؤمنان به علم و تجربه بها می‌دهند به‌همین دلیل مسخره می‌شوند، عنوان کرد: مشکل برخی مسخره‌کنندگان و تحجر علمی است، نباید هیچ علم‌ی را تخطئه کنید طبق روایات هر کس تجربه را بر زیر پا بگذارد شقی است.

این کارشناس مذهبی با بیان اینکه مؤمن سالم برای کشتار جمعی و نابودی نسل دل می‌سوزاند، گفت: برخی برای مسخره نشدن است احساسات درست انسانی خود را پنهان می‌کنند به‌عنوان مثال برخی می‌گویند چرا به فلسطین حمله دارید درحالی‌که منافع ملی و عمق استراتژیک را نمی‌فهمند مسخره می‌کنند.

وی افزود: امروز یمن با دشمن مشترک ما می‌جنگد و دفاع می‌کند ما که از آنها حمایت می‌کنیم برخی که نمی‌فهمند مسخره می‌کنند. تمسخر روی قدرت و تفکر مؤمنان اثر می‌گذارد باید از خدا یاری بخواهیم که تحت تأثیر تمسخر افکار دشمنان قرار نگیریم. مؤمن عاقل، عالم و عاشق است بنابراین به‌طورقطع توسط افرادی که علم و عقل ندارند مسخره می‌شوند.

گفتنی است حجت‌الاسلام پناهیان در سومین جلسه این هیأت، به تبیین شیوه‌های ایلیس در گمراه ساختن انسان‌ها پرداخت و اظهار داشت: شیطان از نگاه جنگ روانی و عملیاتی که در فکر و احساس مردم انجام می‌دهد دنیا در شیه آنجا زیبا جلوه داده و سعی در گمراه ساختن انسان‌ها می‌کند. آدمی با درک حقیقت زیبایی دنیا از خداوند دور نمی‌شود اما ایلیس همواره تلاش می‌کند این زیبایی‌ها را به صورت کاذب تزئین کرده و انسان را فریب دهد.

وی با ابراز تأسف از جلوه نمایی سبک زندگی غربی‌ها و زیبا انگاری آن در اذهان عمومی مردم گفت: زین دانستن سبک زندگی غربی مانع می‌شود انسان زیبایی‌های زندگی خود را ببیند و کاستی‌ها و بن بست‌های غربیان را مشاهده کند. باید لایه‌های درونی و عمیق فرهنگ و سبک زندگی غربی خوب مشکافی شود در این صورت شاهد عمق فاجعه و گرفتاری غربیان به اندوه و افسردگی خواهد بود.

هنرمندان از کاستی‌های سبک زندگی غربی فیلم بسازند

این کارشناس مذهبی با انتقاد از اینکه چرا دموکراسی غربی مورد ستایش برخی است، گفت: در کشور سوریه دو میلیون انسان بی‌گناه کشته، آواره، مجروح یا اسیر می‌شوند آن هم توسط تروریست‌هایی که مسئولان کشورهای غربی به صورت رسمی از آنها حمایت می‌کنند آیا در این کشورها انسان نیست که اعتراض‌اش را به اعتراضاتی هم صورت گرفت توسط مسلمانان و عرب‌های ساکن در این کشورها بود. اگر آنها این مسائل را نمی‌بینند به این علت است که سبک زندگی غلط برای آن زینت داده شده است.

وی ادامه داد: بارها گفته‌ام که هر هنرمندی به وسیله هنر خود از کاستی‌های زندگی غرب فیلم بسازید و این مردم کشورمان به نمایش بگذارید. امروز ما در جنگ رسانه‌ای با دشمنانی هستیم که در این زمینه بسیار قوی عمل می‌کنند. ما نمی‌خواهیم بگویم کور باش دور باش و می‌خواهیم بگویم به زندگی غربی درست نگاه کنید.

این کارشناس مذهبی افزود: اخیراً یک فیلمی از غرب گرفته بودند که در آن نشان می‌داد آنجا زن و مرد هرکس باید خرج خود را بدهد در حالی که در کشور ما مردم مسئول نفقه زن است، این مساله که مرد نفقه زن را بدهد برای زنان اروپایی اصلاً قابل تصور نیست آنقدر سبک زندگی غلط آنها پذیرفته شده است.

حجت‌الاسلام پناهیان با بیان اینکه امروز مشکل ما این است که روشنفکرهای ما نمی‌فهمند دموکراسی غربی از دیکتاتوری بدتر است، عنوان کرد: پنجاه سال پیش علامه طباطبایی فرمودند دموکراسی غربی از دیکتاتوری بدتر است چراکه بر مبنای کشتار و غارت قرار دارد. امروز اگر کشورهای غربی از ظلم و غارت دست برندارند شکست می‌خورند.

وی افزود: اگر ما در منطقه کویت نفت را به حد مطلوب برسانیم به گدایی و التماس می‌افتند آن‌وقت می‌گویند که قیمت ماشین آن‌ها چقدر می‌شود، آنها در دانش و تکنولوژی پیشرفت کرده‌اند اما این هم بدون جنایت نبوده و بدون جنایت هم نمی‌توانند ادامه بدهند. این کارشناس مذهبی ادامه داد: امثال کشور ژاپن هم با وجود پیشرفت مستعمره هستند و از خود اراده ندارند وقتی تسخیرتوریز این‌ها نزد رهبر ما می‌آید تا رهبر فرمودند ما از آن‌ها پیغام قبول نمی‌کنیم روی نمایی می‌شنیدند که با خود آورده بود.

حجت‌الاسلام پناهیان گفت: برخی به پیشرفت چین اشاره می‌کنند در حالی که حاضر نیستند یک لحظه همچون آنها زندگی کنند در چین یک درصد فکر می‌کنند ۹۹ درصد مردم کار می‌کنند در ایران ۹۹ درصد فکر می‌کند ۱ درصد کار می‌کنند.

بیانی دانسته‌اند.

شیخ‌انصاری با یک مثال زبان سینما را توضیح داد و گفت: کاردارا و نماها در سینما برای اولین بار یک تأثیر تجربه‌گرا داشته‌اند اما اکنون به الگوهای تبیینی گفتگو تبدیل شده‌اند و این ناشی از محدودیت در نحوه نمایش کاراکترها بوده و امکانات برش این فرصت را فراهم کرده

است. آن‌ها تمهیداتی بیانی هستند که به مرور قواعد سینما را تشکیل داده‌اند که ثابت نیستند و پیوسته خود را گسترش می‌دهند. این تمهیدات بیانی در همه گونه‌های مستند، انیمیشن، داستانی و... نیز به کار می‌رود.

سعید پوراسماعیلی و دبیری علمی احمد الیاس ۲۴ آذر ۱۴۰۰ در بخش‌های مقالات پژوهشی، جستارهای آزاد و ترجمه با محوریت سینمای تجربی برگزار می‌شود. آخرین مهلت ارسال چکیده مقالات به این رویداد ۱۰ شهریور ۱۴۰۰ است.